

Poznań, 7 maja 2024 r.

Dr hab. Krzysztof Urbaniak, prof. UAM
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

RECENZJA

osiągnięć naukowych doktora Wojciecha Mojskiego, w tym monografii naukowej pt. Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia teorii konstytucji, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin 2023, ss. 226, jak również jego aktywności naukowej, przygotowana w postępowaniu habilitacyjnym uruchomionym w następstwie złożenia wniosku z dnia 29 września 2023 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne

Wykonując uchwałę nr 374.I/2024 Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych z dnia 17 stycznia 2024 r. powołującą mnie w charakterze recenzenta w skład komisji habilitacyjnej w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie - nauki prawne, przedkładam ocenę osiągnięć naukowych Habilitanta oraz jego aktywności naukowej.

I. Przedmiot oceny

Pan doktor Wojciech Mojski złożył wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne w dniu 29 września 2023 r. Do

postępowania tego mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023, poz. 742, t.j.). Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a) ww. ustawy stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która posiada stopień doktora oraz posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a). Ponadto, na podstawie art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy, Habilitant powinna wykazywać się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Z autoreferatu wynika, że osiągnięciem naukowym stanowiącym znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, uzasadniającym ubieganie się przez Habilitanta o stopień doktora habilitowanego, jest monografia pt. *Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia teorii konstytucji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin 2023, ss. 226, (ISBN 978-83-227-9705-1). Książka ta została opublikowana przez wydawnictwo znajdujące się w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a). Kandydat spełnia tym samym warunek ustawowy określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a). Ocenie będzie poddane, czy wskazane osiągnięcie naukowe stanowi „znaczny wkład” w rozwój dyscypliny – nauki prawne.

II. Sylwetka habilitanta

Pan dr Wojciech Mojski jest absolwentem studiów magisterskich na kierunku prawo na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie w 2005 roku uzyskał tytuł magistra. W roku 2014

na tym samym wydziale uzyskał stopień doktora nauk prawnych, na podstawie rozprawy doktorskiej „Ochrona wolności wypowiedzi w polskim porządku prawnym”, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Gdulewicz.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że Kandydat nie ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Habilitant po ukończeniu studiów został zatrudniony w Katedrze Prawa Konstytucyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Od 2006 r. pracował jako asystent, a od 2016 r. jako adiunkt.

Doktor W. Mojski odbył w latach 2005-2008 aplikację sądową w okręgu Sądu Okręgowego w Lublinie, ukończoną złożeniem w 2008 r. egzaminu sędziowskiego z wynikiem bardzo dobrym. W 2009 r. uzyskał wpis na listę radców prawnych prowadzoną przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Lublinie (Lb-1446).

III. Ocena osiągnięcia naukowego, o którym stanowi art. 219 ust 1 pkt 2 ustawy

Osiągnięciem naukowym wskazanym przez Habilitanta jako podlegające ocenie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy jest monografia pt. *Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia teorii konstytucji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin 2023, ss. 226.

Monografia habilitacyjna powinna podejmować istotny z teoretycznego punktu widzenia problem naukowo-badawczy. Przyjmuje się także, że dodatkowym walorem rozprawy jest sytuacja, gdy analizowana problematyka łączy się także z doniosłością praktyczną zagadnienia lub dotyczy bieżących problemów interpretowania lub stosowania prawa. Przedstawiona do oceny w postępowaniu habilitacyjnym książka, pt. *Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia*

teorii konstytucji, z całą pewnością posiada ten walor. Tematyka podjęta przez dr. W. Mojskiego jest niezwykle aktualna i ciekawa poznawczo, a także wpisuje się w zakres współczesnych zagadnień prawa konstytucyjnego. Problematyka podniesiona w monografii, jest bardzo istotna dla oceny polskiej praktyki ustrojowej po 2015 r. Praca wypełnia niewątpliwą lukę w polskiej nauce prawa konstytucyjnego. Pomimo podejmowanych studiów przedmiotu, tematyka kryzysu konstytucyjnego nie jest w pełni rozpoznana. Brak jest bowiem w niej kompleksowego opracowania dotyczącego teoretycznego opisu tego zagadnienia. Monografia wpisuje się także w dyskusję dotyczącą kryzysu konstytucyjnego toczącą się, nie tylko zresztą w Polsce, w ostatnich latach.

Monografia ma na celu ogólne i modelowe spojrzenie na sytuację ustrojową kryzysu konstytucyjnego, dokonanie syntezy jej modelowych determinantów, w szczególności z uwzględnieniem teoretycznej perspektywy funkcjonalnej. Autor słusznie nie uległ pokusie analizy konkretnych przypadków kryzysów konstytucyjnych, ale starał się stworzyć teoretyczny obraz tej specyficznej sytuacji ustrojowej. Przeprowadzona przez Habilitanta analiza odwołuje się do podstawowych, doktrynalnych cech właściwych dla demokratycznego konstytucjonalizmu, który w przeprowadzonym wywodzie, stanowi płaszczyznę porównawczą dla praktyki ustrojowej występującej podczas kryzysu konstytucyjnego. W monografii przyjęto perspektywę badawczą teorii konstytucji, rozumianej jako pole badania relacji pomiędzy funkcjonującym w praktyce ustrojem państw, a konstytucją będącą zbiorem fundamentalnych norm prawnych, określających ustrój państwa.

Rozprawa nie budzi zarzutów pod względem metodologicznym. Poprawnie określono pole badawcze, postawiono pytania badawcze, a także adekwatnie do postawionego celu naukowego, dobrano metody badawcze. Niewątpliwym wzbogaceniem monografii jest odwołanie się do metody studium przypadku

(*case study*), w celu charakterystyki i oceny polskiego kryzysu konstytucyjnego po 2015 r.

Przedłożona do oceny monografia składa się z sześciu rozdziałów, poprzedzonych wstępem, zakończenia oraz bibliografii. Układ treści odpowiada przyjętym założeniom metodologicznym. Pięć rozdziałów ma charakter teoretyczny, natomiast ostatni rozdział – szósty, zawiera studium przypadku. Rozdziały teoretyczne wieńczone są krótkimi posumowaniami.

We wstępie Habilitant przedstawił zasadnicze założenia monografii. Wskazał cele i metody oraz perspektywę badań, a także przedstawił problemy i pytania badawcze. Obok tego omówił struktury monografii oraz dokonał charakterystyki źródeł bibliograficznych.

Rozdział pierwszy monografii przedstawia charakterystykę teoretyczno-konstytucyjną kryzysu konstytucyjnego. Autor podejmuje w nim próbę skonstruowania jego definicji teoretycznej. Wskazuje, że kryzys konstytucyjny powinien być definiowany przez pryzmat nadzwyczajnie negatywną i nieprzewidzianą przez normy konstytucyjne sytuację ustrojową, powstałą w wyniku niekonstytucyjnych działań lub zaniechań. Skutkiem tych działań musi być stan dysfunkcji konstytucyjnej. W rozdziale drugim Habilitant poddał analizie okoliczności ustrojowe wpływające na ryzyko powstania kryzysu konstytucyjnego w państwie. Słusznie zwraca tu uwagę, że drugorzędne znaczenie ma stan obiektywny, liczą się zaś przede wszystkim subiektywne oceny lub przeświadczenie. W tym kontekście słusznie dr W. Mojski podnosi, że najistotniejszym elementem decydującym o niekonstytucyjnym postępowaniu jest – wynikające z poparcia wyborczego lub mające inne źródło – przeświadczenie inicjatorów kryzysu o przynajmniej częściowym społecznym poparciu ich negatywnego stosunku dla konstytucji i dotychczasowej praktyki

ustrojowej, a także poczucie społecznego poparcia lub przyzwolenia dla działań niekonstytucyjnych. W rozdziale trzecim Kandydat poddaje analizie mechanizmy wywoływania i utrzymywania kryzysu konstytucyjnego. Wskazuje, że cechą wspólną takich mechanizmów jest sięganie po metody sprzeczne z konstytucją. Rozdział czwarty zawiera rozważania dotyczące następstw kryzysu. Autor poddaje tu analizie skale kryzysów, reakcje na nie oraz ich skutki. Słusznie wskazuje, że kryzysy charakteryzują się różną skalą negatywnych następstw ustrojowych, co związane jest ze stopniem naruszeń konstytucji. W rozdziale piątym Habilitant podejmuje trudny temat związany z uwarunkowaniami procesu naprawy ustroju państwa po kryzysie konstytucyjnym. Zwraca on uwagę, że o całkowitym zakończeniu kryzysu można mówić dopiero wtedy, gdy dokonana zostanie całkowita naprawa ustroju konstytucyjnego. Jak słusznie zauważa dr W. Mojski, zasadniczym elementem tego procesu powinno być odwrócenie charakterystycznego dla tej sytuacji stanu dysfunkcji konstytucyjnych. W ostatnim – szóstym rozdziale Autor odjął próbę oceny polskiej praktyki ustrojowej po 2015 r. przez pryzmat ustaleń teoretycznych poczynionych w rozdziałach 1-5. To dobrze napisane studium przypadku pokazuje z jednej strony sprawność merytoryczną Habilitanta oraz jego ugruntowane poglądy doktrynalne, a z drugiej, pomimo poruszania *de facto* bieżącej problematyki, chłodny i obiektywny osąd. Zakończenie monografii zawiera podsumowanie poruszonych w niej rozważań teoretycznych. Znajdziemy tam zarówno odpowiedzi na postawione pytania badawcze, jak i postulaty dotyczące środków prewencji, które mogą zmniejszyć ryzyko podejmowania działań niekonstytucyjnych, skutkujących powstawaniem kryzysów konstytucyjnych. Rozprawę zamyka bardzo bogata i co ważne, poprawnie skonstruowana bibliografia (ss. 183-226).

Analiza przedstawionej do oceny monografii pozwala jednoznacznie stwierdzić, że stanowi ona znaczny wkład w rozwój dyscypliny – nauki prawne. Ocena przedstawionej pracy jest bardzo pozytywna. Uważam, że analiza autorstwa dr W. Mojskiego ma charakter kompleksowy, a wywód, wnioski i użyta argumentacja są spójne, klarowne i logiczne, zaś sama praca ma niewątpliwie wkład w rozwój badań naukowych nad kryzysami konstytucyjnymi. Rozprawa wypełnia niewątpliwą lukę w polskiej literaturze przedmiotu. Monografia przygotowana przez Habilitanta ma nie tylko walor poznawczy, pozwalający spojrzeć kompleksowo - z pozycji teoretycznej - na problematykę kryzysu konstytucyjnego, ale także wpisuje się w trwającą obecnie w Polsce debatę dotyczącą kryzysu rozpoczętego w 2015 r. oraz sporów dotyczących sposobu jego zakończenia. Na szczególne uznanie zasługuje fakt, że Habilitant, mając do dyspozycji ogromną paletę ciekawych, nie budzących emocji zagadnień konstytucyjnych, postanowił podjąć temat niełatwy, kontrowersyjny oraz bardzo aktualny – a co za tym idzie, w dużej mierze spolityzowany. W ocenie recenzującego, Habilitant z postawionego sobie zadania wywiązał się znakomicie. Oczywiście postawione przez W. Mojskiego tezy będą czasem skłaniały do polemiki czy też wzbudzały kontrowersje, ale tak właśnie należy poczytywać zadanie Naukowca, jako tego, który pobudza nas do myślenia oraz do dyskusji i polemik.

IV. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych

Poza ocenioną monografią do osiągnięć naukowych Habilitanta należą inne publikacje, które obejmują łącznie 59 prac, z czego 55 opublikowano po uzyskaniu stopnia doktora. Wśród nich znajdują się:

- 1 monografia – W. Mojski, *Konstytucyjna ochrona wolności wypowiedzi w Polsce*, Towarzystwo Wydawnictw Naukowych „LIBEROPOLIS”, Lublin 2014, ss. 189,
- 1 współredakcja monografii – *Ochrona bezpieczeństwa państwa i praw jednostki w sytuacjach kryzysowych*, red. K. Bała, M. Chrzanowski, W. Mojski, Lublin 2022 oraz 1 redakcja czasopisma, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2022, nr 5 (69), red. naukowy W. Mojski,
- 14 rozdziałów w pracach zbiorowych. Trzy z rozdziałów opublikowano w wysoce prestiżowych i cieszących się dużym uznaniem monografiach naukowych z zakresu prawa konstytucyjnego: W. Mojski, *Władza wykonawcza - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej*, (w:) *Konstytucyjny system organów państwowych*, red. E. Gdulewicz, Lublin 2015 (aktualizacja), s. 183-204; W. Mojski, *Zasada podziału władzy w Albanii*, (w:) *Zasady podziału władzy we współczesnych państwach europejskich*. Tom II, red. S. Grabowska, R. Grabowski, Rzeszów 2016, s. 257-267. W. Mojski, *Immunitet parlamentarny w Albanii*, (w:) *Immunitet parlamentarny w wybranych państwach europejskich*, red. S. Grabowska, J. Juchniewicz, Rzeszów 2017, s. 14-24. Na szczególną uwagę zasługuje także rozdział dotyczący zakresu wolności słowa radcy prawnego zamieszczony w cieszącej się dużym uznaniem monografii poświęconej niezależności radcy prawnego (W. Mojski, *Wolność słowa radcy prawnego*, (w:) *Niezależność radcy prawnego*, red. R. Stankiewicz, T. Niedziński, S. Patyra, Warszawa 2020, s. 35-56).
- 25 artykułów naukowych w recenzowanych czasopismach naukowych. Spośród 25 artykułów 8 napisano w języku angielskim. Cztery teksty zostały napisane we współautorstwie. Większość artykułów ukazała się w wysoko cenionych czasopismach naukowych. Wskazać można niektóre z nich: W. Mojski, *Generalne klauzule odsyłające we współczesnym polskim prawie konstytucyjnym*. *Zarys*

problematyki, „Annales UMCS” 2016, Sectio G, Vol. 64, No 2, s. 151-160; W. Mojski, *Nowelizacja Kodeksu wyborczego w 2018 roku w zakresie kampanii wyborczej i agitacji wyborczej*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2018, nr 4(44), s. 87-104; W. Mojski, *Podstawowe domniemania w procesie weryfikacji wyborów w państwie demokratycznym*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2021, nr 4(62), s. 225-234; W. Mojski, *Economic determinants of constitution*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2022, no 1, vol. 31, s. 125-133.

Statystycznie rzecz ujmując, Habilitant jest autorem 34 publikacji naukowych, wydanych po uzyskaniu stopnia doktora. Cztery z tych prac powstały we współautorstwie, 12 to rozdziały w monografiach, a 21 to artykuły w recenzowanych czasopismach naukowych. Na całość składają się jeszcze: 1 redakcja pracy zbiorowej, 1 redakcja czasopisma oraz 1 monografia, będąca zmienioną wersją rozprawy doktorskiej obronionej w 2014 r. Osiem spośród wszystkich publikacji, ogłoszono w języku angielskim.

Wskazane przez Habilitanta do oceny publikacje wpisują się w trzy wiodące obszary badawcze: problematyka konstytucyjnej i międzynarodowej ochrony wolności i praw jednostki, zagadnienia szczegółowe związane z zasadą decentralizacji władzy publicznej oraz wybrane kwestie z zakresu teorii konstytucji. W dorobku Kandydata odnaleźć można także publikacje o charakterze interdyscyplinarnym.

Podsumowując tę część osiągnięć naukowych Habilitanta, należy dojść do wniosku, że dorobek ten ma charakter znaczący i wystarczający, zarówno w sensie ilościowym (liczba publikacji), jak i jakościowym (jakość, atrakcyjność poznawcza, konkluzywność). Podkreślić należy także, że rozdziały i artykuły habilitanta charakteryzują się często wyjątkową erudycją i bardzo wysokim poziomem merytorycznym.

V. Ocena istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy habilitant powinien wykazywać się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Pan dr W. Mojski brał udział (z referatem) w 9 zagranicznych konferencjach naukowych (m.in. Norwegia, Słowenia, Ukraina) oraz w 27 konferencjach ogólnopolskich (z czego 20 organizowanych poza macierzystą uczelnią Kandydata). Ponadto brał czynny udział, poprzez prowadzenie paneli lub udział w dyskusji w 13 innych ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych. Odbił dwa staże naukowe: w Katedrze Teorii i Filozofii Prawa, Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, Instytutu Nauk Prawnych, Psychologii i Edukacji Innowacyjnej na Politechnice Lwowskiej – Uniwersytecie Narodowym (Ukraina) oraz na Wydziale Prawa – Katolickiego Uniwersytetu Lwańskiego (Belgia).

Habilitant wykazuje się aktywnością w pracach zespołów badawczych, realizujących różnorodne projekty badawcze, np.: projekt Gry konstytucyjne. Ocena przydatności teorii gier do analizy procesu tworzenia i stosowania konstytucji – Narodowe Centrum Nauki MINIATURA-4, ID: 494721 (2020-12-12 – 2022-11-22).

Kandydat jest także aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego oraz International Association of Constitutional Law (IACL). Dodać należy, że w 2014 r. w Oslo wygłosił referat na IX Światowym Kongresie Prawa Konstytucyjnego pt.: *The Threat of Terrorism as a Constitutional Ground for the Limitation of Individual Freedoms and Rights in Poland* (in view of the judgement of the Polish Constitutional Tribunal in the case K 44/07 – RENEGADE).

Udział Habilitanta w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, uczestnictwo w projektach naukowych, odbyte zagraniczne staże naukowe oraz liczne publikacje naukowe ogłaszane w renomowanych czasopismach oraz pracach zbiorowych zarówno w Polsce jak i zagranicą, świadczą o tym, że Kandydat spełnia wymogi aktywności naukowej poza macierzystym uniwersytetem, a Jego działalność zaowocowała nawiązaniem międzynarodowych kontaktów oraz bardzo dużą rozpoznawalnością w środowisku naukowym konstytucjonalistów.

VI. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Z przedłożonej w postępowaniu dokumentacji wynika, że w ramach działalności dydaktycznej na Wydziale Prawa i Administracji UMCS Habilitant prowadził lub prowadzi na kierunkach: Prawo, Administracja, Bezpieczeństwo wewnętrzne, Prawno-biznesowy oraz Prawno-menedżerski, zajęcia w formie ćwiczeń i wykładów z następujących przedmiotów: prawo konstytucyjne, prawo parlamentarne, prawo wyborcze i referendalne, konstytucyjny system organów państwa, ustroje państw Unii Europejskiej, zasady ustroju politycznego państwa, bezpieczeństwo państwa a konstytucyjna ochrona praw jednostki, społeczna gospodarka rynkowa w modelach konstytucyjnych, konstytucyjne prawa i wolności gospodarcze oraz zasady ustroju gospodarczego Polski. Równolegle dla studentów zagranicznych prowadzi w ramach programu Erasmus wykład monograficzny: Freedom of Expression in the Constitutional Tribunal of the Republic of Poland and European Court of Human Rights Jurisprudence. Nawet pobieżny przegląd tematyki prowadzonych zajęć jednoznacznie wskazuje, że własne zainteresowania naukowe i publikacje, z powodzeniem wykorzystywane są przez Habilitanta w pracy dydaktycznej ze studentami. Katalog prowadzonych wykładów wskazuje na szerokie zainteresowania, erudycję i wiedzę Kandydata.

Habilitant sprawował opiekę naukową nad studentami przygotowującymi prace dyplomowe, prowadząc seminaria magisterskie i licencjackie. Był promotorem ok. 60 prac licencjackich oraz ok. 50 prac magisterskich. Pełnił również funkcję recenzenta ok. 80 prac licencjackich i ok. 40 prac magisterskich. Występował także jako promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr Pauliny Augustyn, pt. *Ograniczenia praw człowieka w Polsce w czasie pandemii COVID-19* (promotor prof. Grzegorz Koksanowicz).

W ramach aktywności dydaktycznej Kandydat współpracuje z organizacjami studenckimi, w tym w szczególności: Kołem Naukowym Prawa Parlamentarnego oraz z Forum Młodych Konstytucjonalistów, a także z Europejskim Stowarzyszeniem Studentów Prawa – ELSA.

Pan Doktor W. Mojski wykazał się także wieloma osiągnięciami w działalności organizacyjnej. Pełnił szereg funkcji organizacyjnych na macierzystym Wydziale, w tym m.in.: w latach 2012-2020 wykonywał obowiązki katedralnego koordynatora ds. sylabusów, a od 2020 r. pełni obowiązki katedralnego przedstawiciela ds. parametryzacji badań. W latach 2006-2020 był wielokrotnie członkiem wydziałowej komisji rekrutacyjnej, a w roku akademickim 2017/2018 członkiem wydziałowego zespołu ds. sylabusów. W kadencji 2019-2023 był członkiem Rady Instytutu Nauk Prawnych UMCS jako pochodzący z wyboru przedstawiciel pozostałych nauczycieli akademickich. W kadencji 2020-2024 pełni obowiązki Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej UMCS oraz członka Senackiej Komisji Statutowej. W latach 2023-2024 pełnił funkcję Przewodniczącego Zespołu ds. opracowania regulaminu wyborczego UMCS.

Habilitant podejmuje również aktywności mające na celu popularyzację nauki prawa, w tym w szczególności nauki prawa konstytucyjnego. W tym obszarze angażował się w popularyzację edukacji prawnej wśród uczniów i

dotychczasową aktywność wśród studentów. W 2009 r. był członkiem jury XI Okręgowej Olimpiady Wiedzy o Prawie, a także przedstawiał prelekcje o prawach i wolnościach dla uczniów. W 2021 r. był członkiem jury w ogólnopolskim konkursie studenckim „Ja, Obywatel”, organizowanym przez organizację pozarządową - Fundacja Instytut Kreatorów Przyszłości w Lublinie. W ramach działań popularyzatorskich dr W. Mojski wspomagał aktywność studentów WPIA UMCS w ogólnopolskich konkursach z zakresu prawa konstytucyjnego. Brał udział w pracach katedralnej komisji konkursowej przygotowującej reprezentantów UMCS do kolejnych edycji Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Prawie Konstytucyjnym organizowanego przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu w Białymstoku. W 2021 r. sprawował opiekę merytoryczną nad drużyną Wydziału Prawa i Administracji UMCS w IV. Edycji Konstytucyjnego Turnieju Sądowego organizowanego przez Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy (drużyna zajęła 3. miejsce w lidze studenckiej). Habilitant brał też czynny udział w dyskusjach eksperckich organizowanych przez prawnicze samorządy zawodowe, organizacje pozarządowe oraz organizacje studenckie.

Kandydat jest także znanym i cenionym praktykiem prawa publicznego. Jest autorem ponad 100 opinii prawnych i ekspertyz przygotowanych dla przedsiębiorców oraz instytucji publicznych. Przygotowywał również projekty wniosków do Trybunału Konstytucyjnego oraz opinie o projektach ustaw procedowanych przez Sejm RP. Habilitant w latach 2009-2023 był stałym ekspertem Ośrodka Studiów i Legislacji Krajowej Izby Radców Prawnych. A od 2023 jest członkiem Zespołu do Spraw Ustroju Państwa i Wymiaru Sprawiedliwości Ośrodka Studiów i Legislacji Krajowej Izby Radców Prawnych.

VII. Konkluzje

Reasumując dotychczasowe uwagi i spostrzeżenia uważam, że zarówno przedłożona monografia naukowa „*Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia teorii konstytucji*”, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin 2023, ss. 226, jak i pozostałe osiągnięcia naukowe Habilitanta, w pełni zasługują na pozytywną ocenę. Stanowią one znaczny wkład w rozwój dyscypliny – nauki prawne. Od czasu uzyskania stopnia doktora, dr Wojciech Mojski wykazał się znaczącą aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury. Odzwierciedleniem tego są zarówno liczne publikacje naukowe oraz inne aktywności towarzyszące uprawnianiu nauki, w szczególności udział w konferencjach naukowych, w tym zagranicznych, realizowanie projektów badawczych, staże naukowe, działalność popularyzatorska i organizacyjna oraz duża rozpoznawalność i ugruntowana pozycja w środowisku konstytucjonalistów.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzam jednoznacznie, że zarówno rozprawa habilitacyjna, jak i pozostałe osiągnięcia naukowe Habilitanta zasługują na bardzo wysoką ocenę. Pan dr Wojciech Mojski spełnia z naddatkiem wszystkie wymagania określone w art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Tym samym w pełni zasadne jest dopuszczenie dr. Wojciecha Mojskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego oraz nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

/Krzysztof Urbaniak/